

Geçtiğimiz Aya Dair Hukuki Gelişmeler

(Nisan 2023)

Vergi Hukuku Mevzuatında Gelişmeler

- 01.04.2023 tarihinde Gelir İdaresi Başkanlığı'nın resmi internet sitesinde, Kurumlar vergisi mükelleflerinin 2022 hesap döneminde elde ettikleri kurum kazançlarının vergilendirilmesine yönelik olarak hazırlanan Kurumlar Vergisi Beyan Rehberi yayımlanmıştır. Kurumlar Vergisi Beyan Rehberine erişmek için [bağlantıyı](#) kullanabilirsiniz.
- 01.04.2023 tarihli Resmi Gazete'de Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayınlanan Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ ile Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinde ("**Tebliğ**") önemli değişikliklere gidilmiştir. Tebliğ kapsamında yapılan önemli değişiklikler şu şekildedir:
 - Tebliğin kısmi tevkifat uygulamasını düzenleyen I/C-2.1.3.1. bölümüne eklenen hüküm ile mücbir sebep kapsamında tevkifat uygulamasında değişikliğe gidilmiştir. Yapılan değişiklik ile, alıcı mükelleflerin mücbir sebep halinden çıkmak istemeleri ve buna ilişkin İdareye yaptıkları başvuru neticesinde mücbir sebep halinin sona erdirilmesi durumunda da mücbir sebep halinin ortadan kalktığı tarihten itibaren genel hükümler çerçevesinde tevkifat uygulanacağı hükme bağlanmıştır. Buna ilaveten, işleme taraf olan satıcı mükellef ile alıcı mükellefin her ikisinin de mücbir sebep kapsamında bulunması halinde, söz konusu alımlarda genel hükümler çerçevesinde tevkifat uygulamasına devam olunacağı düzenlenmiştir.
 - Muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı veya sahte belge kullanan mükelleflerin özel esaslara alınması usulünü düzenleyen Tebliğin IV/E-4.5. bölümüne yeni bir hüküm eklenmiştir. Eklenen hüküm ile muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge kullanılmasına yönelik olumsuz tespit bulunan dönemi kapsayan takvim yılında süresinde düzenlenmiş tam tasdik sözleşmesi bulunan mükelleflerin, yanıltıcı olduğu tespit edilen belgelerde yer alan alım tutarının, aynı dönemdeki toplam alımlarının %5'ini geçmemesi halinde, bu mükellefler muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge kullanma tespiti gerekçesiyle özel esaslar kapsamına alınmayacağı düzenlenmiştir.
 - Geçtiğimiz aylarda yayınlanan 7440 Sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun kapsamında matrah artırımından faydalanan mükelleflerin özel esaslar karşısındaki durumunu belirlemek amacıyla Tebliğin IV/E-15. bölümüne yeni bir hüküm eklenmiştir. Eklenen hüküm kapsamında Aralık/2022 ve öncesi vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak haklarında Tebliğ'de sayılan bazı hallerden ötürü özel esaslara alma işlemi tesis edilen mükelleflerin KDV yönünden matrah artırımında bulunması halinde özel esaslardan çıkarılacağı düzenlenmiştir. Buna göre:

- Sahte belge veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge kullanma olumsuz raporu ile
 - Sahte belge veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge kullanma,
 - Beyanname vermeme,
 - Adresinde bulunamama,
 - Defter ve belge ibraz etmeme olumsuz tespitleri bulunan ve bu nedenle özel esaslara tabi olan mükelleflerden KDV artırımında bulunanlar artırım tutarlarının tamamını ödedikleri tarihten itibaren özel esaslar kapsamında çıkarılacağı düzenlenmiştir. [\(01.04.2023 tarihli ve 32150 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ \(Seri No: 46\)\)](#)
- 05.04.2023 tarihinde Gelir İdaresi Başkanlığı'nın resmi internet sitesinde KVK-62 / 2023-1 / Yatırım İndirimi – 48 sayılı 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu Sirküleri yayınlanmıştır. Sirküler kapsamında, 2023 yılı birinci geçici vergi döneminde uygulanacak yeniden değerlendirme oranı %8,77 olarak tespit edilmiştir. Sirkülelere erişmek için [bağlantıyı](#) kullanabilirsiniz.
 - 15.04.2023 tarihli Resmi Gazete'de Vergi ve Diğer Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin 7440 Sayılı Kanun Genel Tebliği (Seri No: 3) yayımlandı. Bilindiği üzere 7440 sayılı Kanun ("**Yapılandırma Kanunu**") m. 10/27 ile kurumlar vergisi mükellefleri tarafından 2022 yılı kazançlarından kurumlar vergisi beyannamesinde gösterilmek suretiyle indirim konusu yapacakları istisna ve indirim tutarları üzerinden bir defaya mahsus olmak üzere %10 (iştirak kazançları, yurt dışı iştirak kazançları ve yurt dışı şube kazançlarında %5) oranında ek vergi getirilmiştir. Resmi Gazete'de yayınlanan Tebliği ile yukarıda belirtilen düzenleme detaylandırılmış, ve uygulama esasların belirlenmiştir. Tebliğ kapsamında yapılan önemli düzenlemeler ise sırasıyla şu şekildedir:
 - Ek verginin mükellefleri, 2022 hesap dönemindeki kurumlar vergisi beyannamelerinde; indirim, istisna veya indirimli kurumlar vergisi beyan eden kurumlar vergisi mükellefleridir.
 - Buna rağmen 06.02.2023 tarihi itibarıyla; Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Elazığ, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa İlleri ile Sivas İlinin Gürün İlçesinde kurumlar vergisi mükellefiyeti bulunanlar ek vergiden muaf tutulmuştur.
 - Ek verginin kapsamına giren indirim, istisna ve indirimli kurumlar vergisi matrahları üzerinden %10 oranında ek vergi alınacaktır. İştirak kazançları istisnası ile yurt dışından elde edilen ve %15 oranında vergi yükü taşıyan istisna kazançlarda ise ek vergi oranı %5 olacaktır.
 - Verginin ilk taksiti kurumlar vergisinin ödeme süresi içerisinde, ikinci taksiti ise bu süreyi takip eden dördüncü ay içerisinde olmak üzere iki eşit taksit halinde ödenecektir.
 - Son olarak, hesaplanan ek vergi gider ve indirim olarak dikkate alınamayacak ve yurt dışında ödenenler de dâhil hiçbir vergiden mahsup edilemeyecektir. (15.04.2023 tarihli ve 32164 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan [Vergi Ve Diğer Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin 7440 Sayılı Kanun Genel Tebliği \(Seri No: 3\)](#))

- 20.04.2023 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan Danıştay kararında Hizmet alım sözleşmesinden kaynaklı alınan ihale karar pulu ile sözleşme damga vergisinin iadesi isteminde; söz konusu işlemin vergi hatası kapsamında değerlendirilerek işin esası incelenmesi gerektiğine karar verildi. ([Danıştay 9. Dairesi, 21.12.2022 tarihli ve E. 2022/171, K. 2022/6589 sayılı kararı](#))
- 25.04.2023 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlanan Cumhurbaşkanı kararı ile 31.03.2023 tarihli bilançolarında yer alan döviz varlıklarını 2023 yılı sonuna kadar kur korumalı mevduat ve katılma hesaplarına yatırıp en az üç ay vadeli olacak şekilde bu hesaplarda değerlendiren kurumların bu hesaplardan elde ettikleri kazançların da kurumlar vergisinden istisna edilmesine imkan tanınmıştır.
 - Bilindiği üzere, 01.04.2023 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan TC Merkez Bankası Tebliğ değişikliği ile tüzel kişilerin 31.12.2021 ile 31.03.2023 tarihleri arasındaki herhangi bir tarih itibarıyla mevcut döviz varlıklarını da kur korumalı hesaplarda değerlendirebilmeleri sağlanmıştı. Bu bağlamda, Merkez Bankası düzenlemesine paralel olarak 7165 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile 31.3.2023 tarihi itibarıyla mevcut olan yabancı paralarını kur korumalı hesaplarda değerlendirmelerine imkan tanınan kurumların bu hesaplardan elde edilen kazançları için de kurumlar vergisi istisnasından yararlanabilmelerine imkan tanınıyor. Buna göre, motor gücü 160 kW'ı geçmeyenlerden, %10 ÖTV oranı için esas alınan matrah eşiği 700 bin liradan 1 milyon 250 bin liraya artırılmıştır.
 - Böylelikle, üretim odaklı ve ihracatı önceleyen "Türkiye Ekonomi Modeli" uygulamasında para ve maliye politikalarının eşgüdümüyle tüm araçların etkin şekilde kullanılması kapsamında devreye alınan kur korumalı mevduat sistemi içerisinde birikimlerini değerlendiren kurumların bu yatırımlarından elde ettikleri gelirlerine sağlanan vergi teşvikinin kapsamı genişletilmiştir. ([25.04.2023 tarihli ve 32171 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 7165 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi](#))
- 25.04.2023 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlanan Cumhurbaşkanı kararı ile münhasıran bir işyeri açmaksızın gezici olarak veya pazar takibi suretiyle perakende emtia alım-satımı ile uğraşan mükelleflerin şartları dahilinde basit usule geçebilecekleri düzenlenmiştir. ([25.04.2023 tarihli ve 32171 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 7166 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi](#))
- 25.04.2023 tarihinde Gelir İdaresi Başkanlığı'nın resmi internet sitesinde [154 sayılı Vergi Usul Kanunu Sirküleri](#) yayımlanmıştır. İlgili sirküler kapsamında:
 - 26 Nisan 2023 günü sonuna kadar verilmesi gereken Muhtasar ve Prim Hizmet, Konaklama Vergisi ve Damga Vergisi Beyannamelerinin verilme süreleri ile bu beyannameler üzerine tahakkuk eden vergilerin ödeme süreleri 28 Nisan 2023 Cuma günü sonuna kadar,
 - 2 Mayıs 2023 günü sonuna kadar verilmesi gereken 2022 hesap dönemine ait Kurumlar Vergisi Beyannamelerinin verilme süreleri ile bu

- beyannameler üzerine tahakkuk eden vergilerin ödeme süreleri 5 Mayıs 2023 Cuma günü sonuna kadar,
- 2 Mayıs 2023 günü sonuna kadar verilmesi gereken Geri Kazanım Katılım Payı Beyannamelerinin verilme süresi ile bu beyannameler üzerine tahakkuk eden payların ödeme süresi 5 Mayıs 2023 Cuma günü sonuna kadar,
 - 2 Mayıs 2023 günü sonuna kadar verilmesi gereken 2023/Mart dönemine ilişkin "Form Ba" ve "Form Bs" bildirimlerinin verilme süresi 5 Mayıs 2023 Cuma günü sonuna kadar,
 - 2 Mayıs 2023 günü sonuna kadar oluşturulması ve imzalanması gereken e-Defterlerin oluşturulma ve imzalanma süresi ile aynı sürede Gelir İdaresi Başkanlığı Bilgi İşlem Sistemine yüklenmesi gereken "Elektronik Defter Beratları"nın yüklenme süresi 8 Mayıs 2023 Pazartesi günü sonuna kadar uzatılmıştır.
- 28.04.2023 tarihinde Gelir İdaresi Başkanlığı'nın sitesinde [Matrah ve Vergi Artırımı Rehberi](#) yayımlandı. 1 Seri No.lu Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair 7440 Sayılı Kanun Genel Tebliğinde yer alan açıklamalar doğrultusunda hazırlanan Rehberde;
 - Matrah ve vergi artırımının kapsamı,
 - Gelir/kurumlar vergisinde matrah artırım,
 - Gelir/kurumlar stopaj vergisinde artırım,
 - Katma değer vergisinde artırım,
 - Kanunun yayımı tarihinden önce başlanılan vergi incelemelerinde matrah ve vergi artırım,
 - Matrah ve vergi artırımından yararlanamayacak olanlar,
 - Matrah ve vergi artırımında başvuru ve ödeme gibi açıklamalar ve örnekler yer almaktadır.
 - 28.04.2023 tarihinde Gelir İdaresi Başkanlığı'nın sitesinde [7440 Sayılı Yapılandırma Kanunu Rehberi](#) yayımlandı. 1 Seri No.lu Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair 7440 Sayılı Kanun Genel Tebliğinde yer alan açıklamalar doğrultusunda hazırlanan Rehberde;
 - Yapılandırma Kanunu kapsamındaki borçların neler olduğu,
 - Kesinleşmiş vergi ve vergi cezası borcu bulunan mükelleflere getirilen imkânlar,
 - Kanun kapsamına giren adli ve idari para cezalarına getirilen ödeme kolaylıkları,
 - Kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan kamu alacaklarına ilişkin yapılandırma imkânı,
 - İnceleme ve tarhiyat safhasında bulunan kamu alacaklarına ilişkin başvuru imkânı,
 - Pişmanlıkla ya da kendiliğinden yapılan beyanlara ilişkin getirilen imkânlar,
 - İncelemesiz ve cezasız matrah ve vergi artırımından yararlanma imkânı,
 - İşletme kayıtlarının düzeltilmesine ilişkin getirilen imkânlar,
 - Yapılandırma başvurularının nasıl, nereye ve ne zaman yapılacağı,
 - Yapılandırılan borçların nasıl ve hangi sürede ödeneceği,
 - Peşin ödeme avantajı, taksitle ve kredi kartı ile ödeme imkânı gibi açıklamalar ve örnekler yer almaktadır.

- 28.04.2023 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanan Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulu kararı ile Asgari ölçüde arsa ve arazi birim değerlerinin tespitine yönelik takdir komisyonu kararlarına karşı en geç anılan kararların alındığı yılın son gününe kadar dava açılabilmesi hükmüne bağlanmıştır.
 - Karara konu olayda davacılar tarafından, maliki oldukları taşınmazlar için tahakkuk eden emlak vergisi matrahlarına esas teşkil etmek üzere belirlenen asgari ölçüde arsa ve arazi birim değerlerinin tespitine yönelik takdir komisyonu kararlarının iptali istemiyle davalar açılmıştır. Hal böyle olmakla beraber Bölge İdare Mahkemeleri arasında dava açma süresine ilişkin içtihat farklılıkları oluşmuştur.
 - Samsun Bölge İdare Mahkemesine göre; 213 sayılı Vergi Usul Kanunu (“VUK”) mükerrer 49. maddesinde, arsa ve arazi birim değerlerinin verginin tahakkuk edeceği yılın başından önce yargı yolu dahil kesinleştirilmesi amaçlanmış ise de bu süreçte ilan edilmeyen arsa veya arazi birim değerinin mükelleflere tebliğ de edilmemesi nedeniyle mükelleflerin, idareye başvuruları üzerine haberdar oldukları birim değerlerine karşı tebliğ veya öğrenme tarihinden itibaren otuz gün içerisinde dava açabileceklerinin kabulü gerekmektedir.
 - Ankara Bölge İdare Mahkemesi önüne gelen uyuşmazlıkta ise davacı tarafından, 2020 yılı için tahakkuk eden emlak vergisi matrahlarına esas teşkil etmek üzere belirlenen arsa birim değerlerinin tespitine yönelik 03/05/2017 tarih ve 39 sayılı takdir komisyonu kararının 28/05/2020 tarihinde öğrenildiği ileri sürülerek söz konusu kararın iptali ve 2020 yılının 1. ve 2. dönemleri için tahakkuk ederek ihtirazi kayıtla ödenen emlak vergisinin iadesi istemiyle dava açılmıştır. Mahkeme, 2018 yılına ait kesinleşen vergi değeri esas alınarak tahakkuk ettikten sonra davacı tarafından, 08/06/2020 tarihinde dava konusu edilen asgari ölçüde arsa birim değerlerinin tespitine ilişkin takdir komisyonu kararının iptali istemini süre aşımı nedeniyle reddetmiştir.
 - Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulu tarafından uyuşmazlığın esaslı noktası, arsalara ve arazilere ait asgari ölçüde birim değer tespitine ilişkin takdir komisyonu kararlarına karşı vergi değerinin kesinleşmesinden sonra, başka bir ifadeyle, arsa ve arazi vergisinin tarh ve tahakkukundan sonra emlak vergisi mükelleflerince açılan davaların süresinde açılmış bir dava olarak kabul edilip edilemeyeceğidir.
 - Uyuşmazlığı değerlendiren Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulu, VUK kapsamında takdir komisyonu kararlarının mükelleflere tebliğ edilmesi yönünde bir usul benimsenmemiş olması durumu gözetilerek mükelleflerce emlak vergisine esas asgari ölçüde arsa ve arazi birim değerlerinin tespitine yönelik takdir komisyonu kararlarının öğrenme tarihinden itibaren (30) günlük genel dava açma süresi içerisinde ve en geç anılan kararın alındığı yılın son gününe kadar dava açabileceklerinin kabul edilmesi gerektiğini hükme bağlamıştır. [\(28.04.2023 tarihli ve 32174 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulu’nun E. 2022/14, K. 2023/2 sayılı kararı\)](#)

Vergi Hukukunda Yargı Kararları

Vergi hukuku alanında önemli gördüğümüz yargı kararları aşağıda özetlenmiştir:

- Danıştay 3. Dairesi'nin 25.05.2022 tarihli ve E. 2022/1439, K. 2022/2445 sayılı kararında özet olarak; tüzel kişilere yapılacak tebligatların tüzel kişilerin ikamet adreslerine yapılmasının mümkün olmadığı hükme bağlanmıştır.
 - Karara konu somut olayda, .. Tur Turizm Gıda İnşaat Otomotiv Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi'nin muhatabı olduğu 2005 ila 2008 yıllarının muhtelif dönemlerine ait kurumlar vergisi, katma değer vergisi, vergi ziyası cezası, usulsüzlük cezası, özel usulsüzlük cezası ve fer'ilerinden oluşan kamu alacağının tahsili amacıyla ödeme emirleri şirket yetkilisinin ikamet adresine tebliğ edilmiştir.
 - Uyuşmazlığı değerlendiren Danıştay 3. Dairesi, tüzel kişilerde asıl muhatabın yasal temsilciler olduğunu belirtmiştir. Bu temsilciler mutad iş saatlerinde "işyerinde" bulunamadıkları veya tebligatı bizzat alamayacak durumda oldukları takdirde "orada hazır bulunan" "memur veya müstahdemlere" tebliğ yapılması, bu şekilde işyerinde tebligat mümkün olmaması halinde ilan yoluyla tebliğ yoluna gidilmesi gerekmektedir. Bunun yerine, şirket temsilcisinin ikamet adresinde tebliğ edilen ödeme emirlerinin tebliği usulsüz bulunmuştur.

Diğer Hukuk Alanlarında

Önemli Mevzuat Değişiklikleri ve Yargı Kararları

- AYM, banka çalışanı olan başvuruçunun iş sözleşmesinin "*Darbe teşebbüsünün oyun olduğu, 2745 hakim ve savcının açığa alınmasının asıl gerçek darbe olduğu*" yönündeki sosyal medya paylaşımları nedeniyle iş sözleşmesinin feshedilmesinin ifade özgürlüğünün ihlalini oluşturmadığına karar verdi. Konuya dair detaylı açıklamalarımıza [bağlantıdan](#) erişebilirsiniz. [\(04.04.2023 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2018/10550 Başvuru numaralı Anayasa Mahkemesi kararı\)](#)
- AYM, hizmet sözleşmesinin feshinin hukuka uygun olup olmadığı etrafında toplanan bir uyuşmazlıkta silahların eşitliği ilkesine dair önemli bir karara imza attı. AYM'ye göre esaslı delillerin dava dosyasına celbedilmeden ve bunun gerekçesi gösterilmeden davanın reddedilmesini adil yargılanma hakkının ihlalidir. AYM, mahkemelerin taraflarca ileri sürülen ve davanın esasıyla ilgili olduğu iddia edilen bir delilin gerçekten bu nitelikte olup olmadığını tespit etmesi ve ilgili değilse bunun gerekçesini göstermesi gerekmesi gerektiğine hükmetti. Aksi takdirde, dayandığı deliller mahkemeye celp edilmeyen taraf açısından yargılamada kurulması gereken dengenin aleyhe bozulacağına karar verilmiştir. Konuya dair detaylı açıklamalarımıza [bağlantıdan](#) erişebilirsiniz. [\(04.04.2023 tarihli ve 32153 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Anayasa Mahkemesi'nin 21.12.2022 tarihli ve 2019/10081 başvuru numaralı kararı\)](#)

- Kamuoyunda 7. Yargı paketi olarak bilinen yargı alanında köklü düzenlemeler içeren İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 05.04.2023 tarihli Resmi Gazete’de yayınlandı. Kanun değişikliği ile icra işlemlerinde uygulanacak usul ve esaslar ile zorunlu arabuluculuğun kapsamı başta olmak üzere pek çok alanda önemli düzenlemeler yapılmıştır. Kanun değişikliğine dair detaylı açıklamalarımıza [bağlantıdan](#) erişebilirsiniz. [\(05.04.2023 tarihli ve 32154 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan 7445 sayılı İcra Ve İflas Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun\)](#)
- 05.04.2023 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanan Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Olağanüstü Hal kapsamında yargı alanında yeni tedbirler alınmıştır. Kararnameye göre:
 - Yargı alanında süreleri durduran 120 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 2. maddesinin bazı ilçeler açısından uygulanma süresi uzatılmıştır.
 - Adıyaman il merkezi ile Çelikhan ve Samsat ilçeleri; Gaziantep ili Nurdağı ilçesi; Hatay il merkezi ile Antakya, Defne, İskenderun, Arsuz, Belen, Samandağ ve Yayladağı ilçeleri; Kahramanmaraş il merkezi ile Dulkadiroğlu, Onikişubat, Afşin, Elbistan, Ekinözü, Nurhak, Göksun, Pazarcık ve Çağlayancerit ilçeleri; Malatya il merkezi ile Battalgazi, Yeşilyurt, Arguvan, Kale, Yazıhan, Akçadağ ile Doğanşehir ilçelerinde yerleşimi olan gerçek ve tüzel kişiler ile belirtilen yerlerde bürosu olan avukatlar yönünden 01.05.2023 tarihine kadar yargı alanındaki süreler durmaya devam edecektir. [\(05.04.2023 tarihli ve 32154 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan 139 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi\)](#)
- Deprem bölgesinde haberleşme alanında alınan tedbirlere ilişkin 140 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi 06.04.2023 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanmıştır. Kararname kapsamında elektronik haberleşme alanında haberleşme hizmetinin sağlıklı ve kesintisiz sürdürülebilmesi amacıyla şu değişiklikler yapılmıştır:
 - Olağanüstü hâl süresince, olağanüstü hâl ilan edilen illerde depremden etkilendiğini belgeleyen bireyler için tesis edilecek bir adet yeni mobil abonelikten ilk tesis özel iletişim vergisi alınmaz.
 - 06.02.2023 tarihi saat 04:17’den önceki son 24 saat içinde olağanüstü hâl ilan edilen illerde hizmet alan ve/veya işletmecide kayıtlı adresi olağanüstü hâl ilan edilen illerde olan abonelerin mevcut mobil aboneliklerinden üç aylık telsiz ruhsatname ve kullanım ücreti alınmaz.
 - İşletmecilerce, olağanüstü hâl ilan edilen illerde depremden etkilendiğini belgeleyen abonelere 06.02.2023 (bu tarih dâhil) tarihinden itibaren düzenlenecek veya ödeme vadesi bu tarih ve sonrasına isabet eden faturalar ile olağanüstü hâl süresinin sonuna kadar bu abonelere verilen hizmetler nedeniyle fatura edilecek bedellerden feragat edilmesi halinde feragat edilen fatura bedeli Vergi Usul Kanunu’nun 322’nci maddesi kapsamında alacak kabul edilir. [\(06.04.2023 tarihli ve 32155 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan 140 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi\)](#)
- 10.04.2023 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanan Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Olağanüstü Hal kapsamında yargı alanında yeni tedbirler alınmıştır. Kararnameye göre:

- Yargı alanında süreleri durduran 120 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 2. maddesinin bazı ilçeler açısından uygulanma süresi uzatılmıştır. Buna göre Adıyaman ili Besni, Gölbaşı ve Tut ilçeleri; Hatay ili Hassa, Kırıkhan, Yayladağı ilçeleri; Kahramanmaraş ili Türkoğlu ilçelerinde yerleşimi olan gerçek ve tüzel kişiler ile belirtilen yerlerde bürosu olan avukatlar yönünden 01.05.2023 tarihine kadar yargı alanındaki süreler durmaya devam edecektir. ([10.04.2023 tarihli ve 32159 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan 141 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi](#))
- Türkiye Barolar Birliği tarafından Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinde yapılan değişiklikler 11.04.2023 tarihinde Resmî Gazete ‘de yayınlandı. Yayınlanan değişiklik ile seri davalarda hükmedilecek vekalet ücretinin düzenlendiği 22. maddede kademeli vekalet ücreti hesaplamasında değişiklik yapılmıştır. ([11.04.2023 tarihli ve 32160 sayılı Resmi Gazete’de Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı tarafından yayınlanan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tarife](#))
 - Yukarıda yer verilen değişikliğe giden süreçte ilk başta, avukatlarımız Emre Burak Onat ve Süha Uslu tarafından Danıştay nezdinde Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi’nin (“AAÜT”) 22. maddesine karşı iptal davası açılmış ve değişiklik konusu kademeli ücret tarifesi Danıştay tarafından iptal edilmiştir. Konu hakkındaki detaylı açıklamalarımıza [buradan](#) ulaşabilirsiniz.
- 13.04.2023 tarihli Resmi Gazete’de Olağanüstü Hal Kapsamında Afet ve Acil Durum Yönetimi Alanında Alınan Bazı Tedbirlere Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi yayımlandı. Kararnameye göre afet bölgesi olarak kabul edilen yerlerde yıkık veya ağır hasarlı olarak tespit edilmiş konut, iş yeri ve ahır sahibi afetzedeler için 7269 sayılı kanun hükümleri gereğince hak sahibi olma ve borçlandırmaları yapılması kaydıyla, bu yapıların inşası veya kredi sağlanmasında DASK yaptırılmış olması şartı aranmayacak.
 - Konut, iş yeri ve diğer yapıların yeniden inşasında veya kredi sağlanmasında kendilerine ait olmayan arsa veya arazi üzerine inşaat ruhsatı almaksızın bina inşa eden yapı sahipleri ile imar planında yapı yapılması sakıncalı olarak belirlenen yerlerde ruhsatsız olarak yapılan yapıların sahiplerinin, hak sahibi olarak kabul edilmeyeceğine yönelik kısıtlayıcı hüküm uygulanmayacak.
 - Afet bölgesi olarak kabul edilen yerlerde 7269 sayılı kanundan faydalanarak inşaat kredisi tahsisi ya da bina yapımı isteyenlerin hak sahipliği başvurusuna ilişkin duyuru, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı internet sitesinde ilan edilecek ve hak sahiplerinin 2 ay içinde başvurusu istenecek. Bu süre gerektiğinde en fazla 1 ay uzatılabilecek.
 - Kararnameye göre depremin yol açtığı hasarların giderilmesi amacıyla uluslararası kuruluşlardan sağlanacak kredi ve hibelerle finanse edilecek projelerin uygulanması dolayısıyla taşınmaz malların alım, satım, ipotek, tapu kadastro işlemleri ile verilmesi gereken beyanname ve sözleşmeleri her türlü vergi, resim, katılma payı ücret ve harçtan istisna tutulacak. ([13.04.2023 tarihli ve 32162 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan 142 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi](#))

- 20.04.2023 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanan AYM kararında özetle; Sigorta Tahkim Komisyonu nezdinde gerçekleştirilen yargılamada uğranılan zararların tazmin edilmediği iddiası ile yapılan başvurunun temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiği iddiasına ilişkin bireysel başvuru, “başvuru yollarının tüketilmemiş olması” nedeniyle reddedilmiştir. İlgili karar, AYM’nin sigorta tahkim yolunu etkin olmayan bir yol olarak nitelendirmesi bakımından dikkat çekmektedir.
 - Söz konusu kararda başvuru, iş göremezlik tazminatına karar verilmesi talebiyle Sigorta Tahkim Komisyonu’na yaptığı başvurusunun reddedilmesi üzerine kişinin maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkının ihlal edildiği iddiasıyla bireysel başvuruda bulunmuştur.
 - Uyuşmazlığın esasını inceleyen AYM öncelikle, bireysel başvuru yoluna gidilmesi için Anayasa’nın 148. maddesinde yer alan olağan başvuru yollarına başvurulması gerektiğine dair kuralı ve anlamını açıklamıştır. Buna müteakip başvuru elinde daha detaylı bir inceleme yapma imkanı olan ve haksız fiil sorumluluğuna göre olayı değerlendirecek olan hukuk mahkemelerine başvurma imkanı varken sadece sigorta tahkim yolunu tercih ettiğini belirtmiştir.
 - Nihai olarak AYM, olağan başvuru yolu ifadesinin bir çözüm sağlayabilecek nitelikte, kullanılabilir ve etkili başvuru yolları olarak anlaşılması gerektiğini vurgulamıştır. İlkeleri olaya uygulayan mahkeme, Sigorta Tahkim Komisyonu’nun kişinin maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkı yönünden etkili yol olarak kabul edilemeyeceğini ve bu tür hak iddiaları yönünden tazminat davalarının etkili bir başvuru yolu olduğunu belirtmiştir. Sonuç olarak AYM, sigorta tahkim yoluna başvuran başvuru elinde olağan kanun yollarını tüketmediğinden bahisle başvurunun reddine karar vermiştir. Ayrıca AYM, ancak tazminat davası yolu tüketildikten sonra başvuruda bulunulması durumunda ayrıca bir değerlendirme yapılabileceğini belirtmiştir. Karar, AYM’nin sigorta tahkim yolunu etkili bir başvuru yolu olarak değerlendirmemesi açısından önem arz etmektedir. ([20.04.2023 tarihli ve 32169 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan 2019/20425 Başvuru Numaralı AYM kararı](#))
- 20.04.2023 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanan AYM kararında, çocuğun velayetinin yalnızca “yaşı küçükse annesinin bakımına muhtaçtır” düşüncesiyle anneye bırakılmayacağına, tarafların özel koşullarının gözetilerek ulaşılan sonucun neden çocuğun üstün yararına uyduğu yönelik bir değerlendirmede bulunularak velayete hükmedilmesi gerektiğine karar verilmiştir. ([20.04.2023 tarihli ve 32169 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan 2020/21844 Başvuru Numaralı AYM kararı](#))
- 20.04.2023 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanan AYM kararında, başvuru elinde tek bir idari işlemle tesis edilen 68 disiplin cezası için ayrı ayrı 68 dava açmak zorunda bırakılmasının ağır bir külfete yol açtığı gerekçesiyle başvuru elinde mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiğine karar verilmiştir.

- Karara konu somut olayda, polis memuru olarak görev yapan başvuru hakkında izinli veya görevli olmaksızın yurtdışına giriş çıkış yaptığından bahisle başlatılan disiplin soruşturması sonucunda 68 kez ayrı ayrı 1 günlük aylıktan kesme cezası verilmiştir. Söz konusu ceza, tek bir işlem ile verilmiştir.
- Başvurucunun anılan işlemin iptali talebi ile açtığı davada her bir cezaya karşı ayrı ayrı 68 dava açması gerektiği gerekçesiyle dilekçenin reddine karar vermiştir. Ardından başvuru, dava dilekçesini yenilese de mahkeme, yeniden verilen dilekçede aynı yanlışlıklar yapıldığı gerekçesiyle davanın reddine karar vermiştir. Söz konusu karar, Bölge İdare Mahkemesi denetiminden de geçerek kesinleşmiştir.
- Başvuru bireysel başvuruda, yukarıda anılan davaya konu edilen cezaların tek bir işlemle yapıldığı ve aralarında maddi ve hukuki yönden bağlılık bulunduğu, aynı sebebe dayanan tek bir işlem için 68 ayrı dava açmanın usul ekonomisiyle bağdaşmayacağı konularına değinerek söz konusu durumun hak arama hürriyetini ihlal edeceğini ileri sürmüş ve bireysel başvuruda bulunmuştur.
- Uyuşmazlığı değerlendiren AYM öncelikle, dilekçe ret kararına dayanak teşkil eden 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu (“İYUK”) m. 5 hükmünün gereksiz yere dava açılmasını önlemek ve yargının iş yükünü hafifletmek yönünde meşru bir amaç taşıdığını belirtmiştir. Bu bağlamda, ilk derece mahkemesinin vermiş olduğu kararda adil yargılanma hakkına bir müdahale olduğu kabul edilmiştir.
- Müdahalenin kanuni olup olmadığı değerlendiren AYM, başvuru 68 ayrı dava açacak ekonomik güce sahip olmadığını ve esasen 68 farklı disiplin cezasının tek bir işlemle tesis edildiğini belirtmiştir. Dolayısıyla disiplin cezaları arasında İYUK kapsamında aranan maddi ve hukuki bağlantı olduğunu vurgulamıştır. Buna rağmen başvuru hakkında kurulan dilekçe ret kararı neticesinde başvuru katlanmak zorunda kaldığı külfetin hedeflenen meşru amaçlarla orantısız olduğu ve müdahalenin ölçülü olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Sonuç olarak AYM, başvuru Anayasa’nın 36. maddesi ile güvence altına alınan adil yargılanma hakkı kapsamındaki mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiğine karar vermiş ve davaların en az giderle sonuçlandırılmasının yargının görevi olduğunu hatırlatmıştır. [\(20.04.2023 tarihli ve 32169 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan 2019/38387 Başvuru Numaralı AYM kararı\)](#)
- 28.04.2023 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanan AYM kararı kapsamında, evlilik birliği içerisinde kadının kocasının soyadını almasını zorunlu kılan 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu m. 187 hükmü iptal edildi. Kararda özet itibarıyla; kadının kimliği ile sıkı ilişki içerisinde bulunan evlilik öncesi soyadın evlilik birliği içerisinde tek başına kullanılmaması eşitlik ilkesinin ihlali olarak kabul edilmiştir. Konuya dair detaylı açıklamalarımıza [bağlantıyı](#) kullanarak erişebilirsiniz. [\(28.04.2023 tarihli ve 32174 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan](#)

[Anayasa Mahkemesi'nin 22.02.2023 tarihli ve E. 2022/155, K. 2023/38 sayılı kararı](#)

Hazırlayanlar:

Av. Dođa Can Altınözlü

Stj. Av. Gazi Barış Yıldırım

Stj. Av. Cevdet Emre Koçak